

International

Nyhedsredaktør: Henrik Thomsen – international@jp.dk

Korrespondenter:
Berlin, Bruxelles, Kairo,
London, Moskva, New York,
Paris, San Francisco, Singapore,
Tokyo, Washington, Wien

Syrisk forstad er blevet opsplittet

Syrien: Syriske styrker afskar lørdag den største by i det østlige Ghouta fra resten af den oprørskontrollerede enklave, som nu er delt i tre, melder Det Syriske Observatorium for Menneskerettigheder (SOHR). Overvågningsgruppen, der indhenter oplysninger fra et netværk i landet, siger, at hæren vandt kontrol over en vej, der forbinder byen Douma med Harasta længere mod vest. »Styrkerne fra det syriske regime har derfor opsplittet det østlige Ghouta i tre dele: Douma og omegn, Harasta mod vest og resten af byerne længere mod syd,« meddelte SOHR lørdag. En korrespondent fra det franske nyhedsbureau AFP i Douma siger, at mange artilleribombardementer og luftangreb rystede byen lørdag. /ritzau/AFP

Præsidentperiode bliver ikke ændret

Rusland: Vladimir Putin, der ventes at blive genvalgt ved præsidentvalget den 18. marts, blev i et interview med tv-stationen NBC spurgt om, hvorvidt han vil følge Kinas eksempel. I Kina ændrer kommunistpartiet landets forfatning, så præsident Xi Jinping kan blive ved magten langt tid efter 2023, hvor han skulle afgive magten til en afløser. Den russiske leder afviser, at han skulle have sådanne idéer. »Jeg har aldrig ændret forfatningen. Jeg har ikke ændret noget, fordi det passer mig, og det har jeg heller ingen planer om i dag,« siger Putin. /ritzau/AFP

Flere fundet døde efter gidseldrama

USA: Tre kvinder er fundet døde på et plejehjem for krigsveteraner efter et gidseldrama sent fredag lokal tid i Yountville i Californien. Manden, som formodes at have holdt kvinderne som gidsler i flere timer, blev også fundet død på stedet. Det oplyste politiet i Napa County lørdag. Ifølge en senator i Californien var gerningsmanden en del af Pathway Home, der er et program for krigsveteraner med posttraumatisk stresssyndrom. /ritzau/Reuters

Afghanistans præsident rækker hånden frem til talibanerne

Ashraf Ghani har givet talibanerne det mest vidtgående tilbud om fred siden 2001. Og noget tyder på, at de måske er klar til at hoppe på fredsvognen.

EVA PLESNER

Jyllands-Postens korrespondent
eva.plesner@jp.dk

KAIRO

Hvis talibanerne vil komme til forhandlingsbordet og anerkende Afghanistans regering, vil præsident Ashraf Ghani til gengæld give dem officiel anerkendelse som politisk parti med kontor i Kabul, løslade fængslede talibanere og ophæve sanktioner imod deres ledere.

Sådan lyder et tilbud fra Afghanistans præsident til den terrorbevægelse, der i 17 år har ligget i åben krig med USA, Nato og skiftende afghanske regeringer.

»Vi fremsætter dette tilbud uden forudgående betingelser, for at det kan føre til en fredsftale,« sagde præsident Ghani i en tale, som han afleverede på tre sprog – engelsk, dari og pashto – på Kabul Konferencen den 28. februar.

Flere end 20 lande og internationale organisationer – men ikke Taliban – deltog i konferencen, hvis mål er at skabe en platform for kommende fredsforhandlinger. Og håbet er selvfølgelig at få stoppet konflikten, som ifølge FN alene sidste år kostede 3.438 civile afghanere livet og sårede 7.015.

»Acceptér freden, kom til forhandlingsbordet, og lad os bygge nationen sammen. Beslutningen ligger i jeres hænder,« sagde Ghani med adresse til Talibans ledere.

Og ifølge afghanistaneksperten Thomas Ruttig fra Afghan Analyst Network i Berlin er der tale om »det mest vidtgående fredstilbud siden 2001«.

Tilbud om våbenhvile

»De fleste af elementerne i Ghanis udspil er isoleret set ikke nye. Men kombinationen af dem giver fredstilbudet en helt ny kvalitet, og det mest slående er, at Ghani for første gang taler om en våbenhvile. Det er så afgjort noget, de fleste afghanere vil byde velkommen, men det fremgår endnu ikke, hvorvidt han forventer, at talibanerne tager det første skridt, eller om Kabul-regeringen vil gøre det, eller om det skal ske simultant som resultat af den

Taliban-krigere reagerer på en tale fra deres leder i Herat-provinsen i Afghanistan. ARKIVFOTO: ALLAUDDIN KHAN/AP

første runde af forhandlinger,« skriver han i en e-mail.

Ifølge Thomas Ruttig er det også bemærkelsesværdigt, at præsident Ghanis tale var rensset for krigerisk retorik. Men helt betingelsesløst er hans fredstilbud ikke.

Han gjorde det bl.a. klart, at alle forhandlinger skal være baseret på Afghanistans forfatning, som talibanerne hidtil har nægtet at anerkende – men åbnede dog for muligheden for »visse ændringer«. Men spørgsmålet om kvinders rettigheder er ikke til diskussion, og han stiller som en betingelse, at kvinder og rettighedsorganisationer skal deltage aktivt i fredsforhandlingerne på alle niveauer.

Til gengæld lokker han med, at alle de talibanere, der accepterer freden, vil få et pas og frihed til at rejse, deres navne vil blive slettet fra internationale sortlister, tidligere Taliban-krigere vil blive reintegreret og tilbudt job, og deres familier kan vende hjem til Afghanistan. Mange har sendt deres familier i eksil i især Pakistan.

Ghanis fredstilbud kommer på et tidspunkt, da den amerikanske overkommando – måske lidt overdrevent – vurderer, at Taliban er i defensiven, og blot to dage inden Ghanis tale udsendte

bevægelsen en erklæring, hvori de opfordrer til direkte forhandlinger med amerikanerne – og ikke med den afghanske regering.

I erklæringen hedder det bl.a., at »Amerika og dets allierede må erkende, at det afghanske spørgsmål ikke kan løses militært«, og USA opfordres til at »fokuser på en fredelig strategi i Afghanistan«. »Militære strategier vil kun intensivere og forlænge krigen. Og det er ikke i nogens interesse.«

Talibanske bomber

I slutningen af januar var det imidlertid talibanerne selv, der med dages mellemrum stod bag to af de mest voldsomme angreb i Kabul længe. Først angreb de et luksushotel og dræbte mindst 22 civile, og fem dage senere detonerede de en bilbombe skjult i en ambulance midt i Kabuls centrum. Mindst 103 blev dræbt og 235 såret.

Og fire dage inden konferencen stod de så bag en serie bomber flere steder i landet, der dræbte omkring 20 afghanske soldater og sikkerhedsvagter.

Alice Wells, USA's topdiplomat for Syd- og Centralasien, afviste da også mandag at forhandle direkte med talibanerne. Fredsforhandlingerne bør finde sted mellem

KRIG I AFGHANISTAN

17 års kamp mod Taliban

USA invaderede Afghanistan den 7. oktober 2001 under navnet Operation Enduring Freedom som en reaktion på terrorangrebet den 11. september. To måneder senere var talibanernes fem år lange styre i Afghanistan slut.

Men krigen fortsatte. I 2010 var der 100.000 amerikanske soldater i landet. I dag er det reduceret til ca. 10.000. Derudover er der nogle tusinde Nato-soldater.

Der har været talrige forsøg på at skabe dialog mellem Kabul og Taliban. Alene i de seneste tre år har der været 11 forsøg, inklusive Kabul Konferencen den 28. februar.

Titusindvis af civile har mistet livet i den 17 år lange krig. I 2017 kostede krigen gennemsnitligt 66 dræbte civile om ugen.

Afghanistans regering og Talibans »politiske bevægelse«, sagde hun, og ikke mellem USA og talibanerne.

Talibanerne har hidtil krævet, at alle udenlandske tropper skal forlade landet, inden fredsforhandlinger med Af-

ghanistans regering kan komme på tale. Men de var alligevel ude med en positiv reaktion på Ghanis fremstrakte hånd allerede samme aften.

»De ved godt, at kravet om en tilbagetrækning af de udenlandske tropper som en forudsætning for at forhandle er urealistisk,« skriver Thomas Ruttig.

»Men i sluterklæringen fra freds-konferencen står der faktisk, at spørgsmålet om internationale styrkers fremtidige tilstedeværelse kan indgå som et element i kommende fredsforhandlinger. Og det er afgørende, for det gennemhuller Talibans krav om direkte forhandlinger med amerikanerne, eftersom at det nødvendigvis må involvere USA direkte eller indirekte,« skriver han.

Thomas Ruttig peger også på, at Taliban de senere år rent faktisk er blødt op og har deltaget i uofficielle diskussioner med såvel afghanske regeringsrepræsentanter, FN og ngo'er om bl.a. Afghanistans forfatning, kvinde-rettigheder og beskyttelse af civilbefolkningen.

»At indgå i den slags diskussioner giver ikke mening, hvis man ikke overvejer at deltage i nogen som helst forhandlinger,« skriver Thomas Ruttig.